

Versterking Groen en Water

Uitgevoerd in opdracht van de gemeente Almelo

Februari 2022

Versterking Groen en Water

Resultaten peiling onder Almeloërs uit het AlmeloPanel en via sociale media

Colofon:

Versterking groen en water

Tekst: S. Visschedijk en M. Schroeten

Uitgave: Kennispunt Twente, februari 2022

Opdracht: Gemeente Almelo

© 2022, Kennispunt Twente, Enschede. Auteursrechten voorbehouden. Overname van dit rapport (of gedeelten daarvan) is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

Inhoud

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Uitvoering van het enquête-onderzoek	1
1.3 Toelichting bij de percentages.....	2
1.4 Leeswijzer	2
2. Groen in de woonbuurt.....	3
2.1 Ruim tweederde tevreden met soort groen	3
2.2 Groen belangrijk voor veel gebruiken.....	3
2.3 Gewenste groensoort	4
2.4 Ideeën en suggesties voor het groen	5
3. Water in de woonbuurt.....	7
3.1 Tweederde tevreden met soort water	7
3.2 Water belangrijk tegen klimaatoverlast	7
3.3 Gewenst soort water.....	9
3.4 Ideeën en suggesties voor water in de woonomgeving	10
Bijlage: vragenlijst	11

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenteraad van Almelo heeft de motie 'groen en blauw' aangenomen. In deze motie wordt het college gevraagd om een visie hoe groen en water een grotere rol kunnen spelen in toekomstige woonmilieus en bedrijfsterreinen, zodat deze echt onderscheidend worden vanuit wonen, werken, recreëren en klimaatadaptatie.

De resultaten van de burgerpeiling vormen bouwstenen voor een visie over de versterking van groen en water in de wijken van de gemeente Almelo. De gemeente wil zorgen dat buurten en wijken voor huidige en toekomstige bewoners aantrekkelijk is om in te wonen, te werken en recreëren. Hiervoor wil de gemeente inzicht in het oordeel van inwoners over het huidige groen en water in hun woonomgeving en wat hun mening is over toekomstig groen en water in hun woonomgeving.

1.2 Uitvoering van het enquête-onderzoek

In totaal zijn 1.213 leden van het AlmeloPanel per email uitgenodigd voor deelname aan het onderzoek. Het veldwerk heeft plaatsgevonden in de periode 17 januari tot en met 30 januari 2022. Tijdens deze veldwerkperiode hebben 783 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld, wat neerkomt op een respons van 65 procent. Daarnaast hebben 34 Almeloërs de enquête ingevuld via sociale media. In totaal hebben 817 inwoners uit de gemeente Almelo meegepraat.

817 inwoners uit de gemeente Almelo hebben meegepraat

Spreekt we in dit onderzoek over inwoners van Almelo dan zijn dat de deelnemers aan dit onderzoek. In de respons hebben inwoners van Almelo van onder de 45 jaar een kleiner aandeel dan in de totale bevolking van Almelo. De respons onder de 45 tot 60 jarigen is licht ondervertegenwoordigd. Oudere inwoners, 60 plus, zijn oververtegenwoordigd in dit onderzoek. In onderstaande tabel is dit weergegeven.

	Populatie	Respons
tot 30 jaar	17,8%	0,5%
30 tot 45 jaar	22,2%	7,5%
45 tot 60 jaar	27,5%	23,6%
60 jaar en ouder	32,5%	68,4%
Totaal	100,0%	100,0%

1.3 Toelichting bij de percentages

In sommige van de figuren in dit rapport komen de totaalpercentages boven de 100% uit. Dit komt omdat mensen meerdere antwoorden konden aanvinken. Daarnaast kan de N, de respons, zeer licht afwijken van het aantal daadwerkelijke deelnemers als gevolg van de weging. Bij de figuren wordt middels 'N=...' het aantal deelnemende personen per vraag weergegeven. Het aantal antwoorden kan per vraag verschillen, omdat niet alle mensen alle vragen hebben ingevuld of omdat een vraag exclusief de categorie weet niet/niet van toepassing wordt gepresenteerd.

1.4 Leeswijzer

In [hoofdstuk 2](#) wordt de mening van inwoners over het groen in de woonomgeving beschreven. In [hoofdstuk 3](#) komt de mening van inwoners over water in woonomgeving aan bod. Onderwerpen in hoofdstuk 2 en 3 zijn de hoeveelheid groen en water, de tevredenheid over een aantal onderdelen, onder andere het soort groen en water en de gebruiksmogelijkheden van groen en water. Met de wensen en suggesties voor groen en water in de woonomgeving worden beide hoofdstukken afgesloten.

De vragenlijst is opgenomen in de [bijlage](#).

2. Groen in de woonbuurt

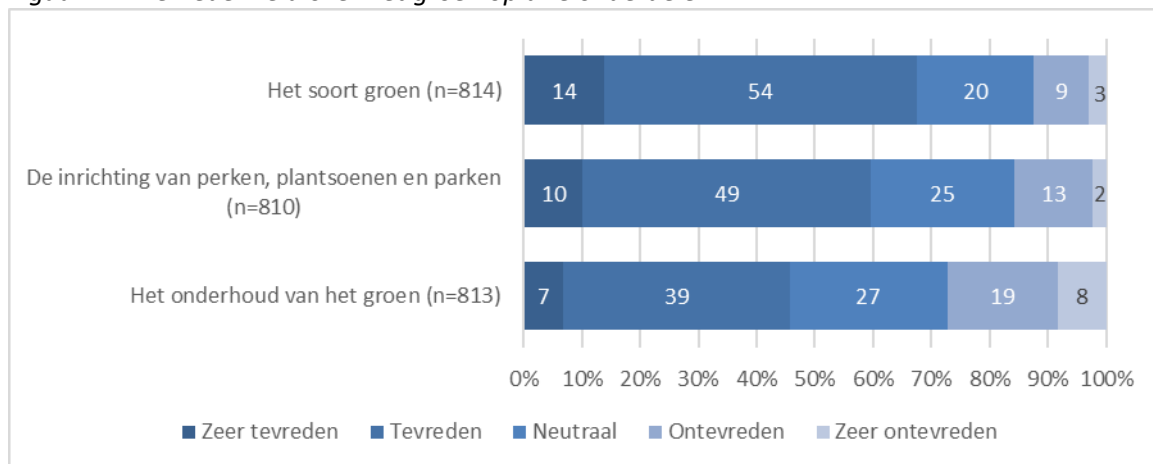
In dit hoofdstuk wordt de tevredenheid van het groen in de woonbuurt beschreven. Aan inwoners is gevraagd of er voldoende groen is in hun woonomgeving en of ze tevreden zijn over een aantal onderdelen van het groen. Daarnaast is gevraagd naar het gewenste groen in de buurt en suggesties voor groen in de buurt.

2.1 Ruim tweederde tevreden met soort groen

Als eerste is aan de inwoners gevraagd of ze van mening zijn dat er voldoende groen is in hun woonomgeving en of ze over een aantal onderdelen tevreden zijn.

De meeste inwoners (88%) geven aan dat er (ruim) voldoende groen in de woonomgeving is. Twaalf procent geeft aan dat er (ruim) onvoldoende groen is. Over het soort groen is 68 procent (zeer) tevreden. Bijna 60 procent is daarnaast (zeer) tevreden over de inrichting van perken, plantsoenen en parken. Over het onderhoud van het groen is iets minder dan 50 procent (zeer) tevreden.

Figuur 1. *Tevredenheid over het groen op drie onderdelen*

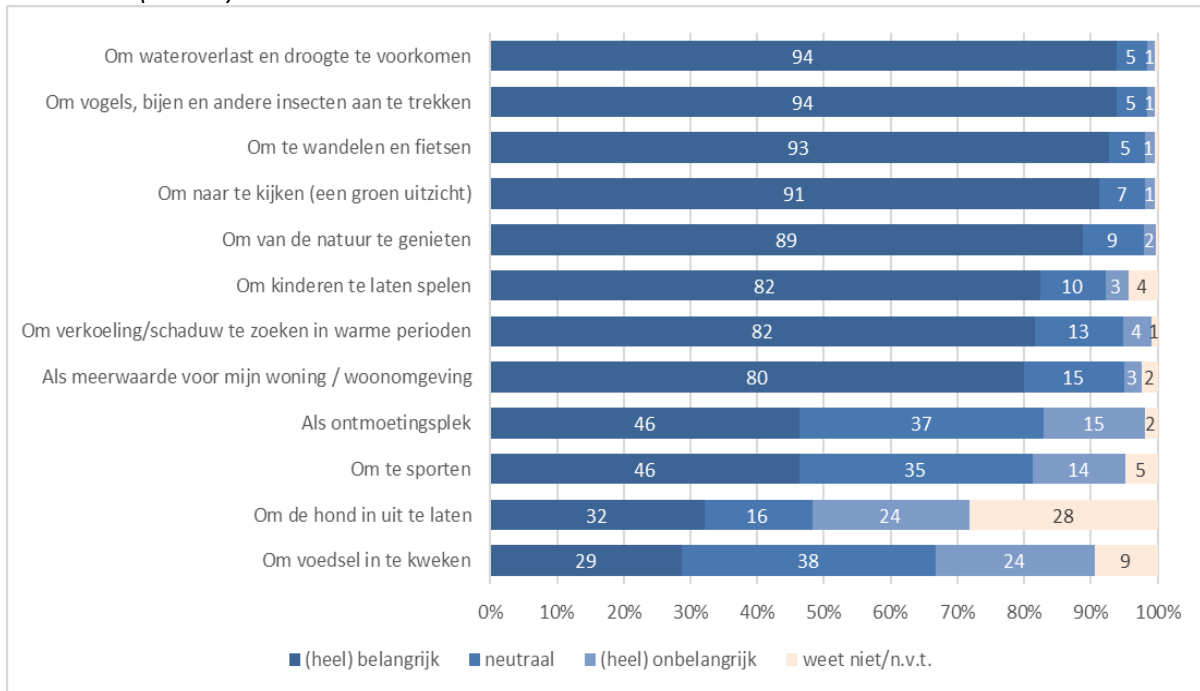

2.2 Groen belangrijk voor veel gebruiken

Groen is naar de mening van inwoners voor een aantal zaken belangrijk. Het is (zeer) belangrijk (94%) om wateroverlast en droogte te voorkomen, om vogels en insecten aan te trekken en om in te wandelen en fietsen. Ook is groen belangrijk om te genieten van de natuur. Ongeveer 90 procent vindt dit (heel) belangrijk. Om kinderen te laten spelen in het groen, verkoeling en schaduw op te zoeken bij warm weer en als meerwaarde voor de woning en woonomgeving is groen (zeer) belangrijk (rond de 80%).

Groen als ontmoetingsplek en om in te sporten vindt minder dan de helft, 46 procent, (heel) belangrijk. Groen om de hond in uit te laten en om voedsel in te kweken vindt ronde de 30 procent (heel) belangrijk. Inwoners zonder hond hebben bij deze optie hoogstwaarschijnlijk (heel) onbelangrijk of niet van toepassing aangegeven, vandaar het lage percentage (heel) belangrijk.

Figuur 2. Hoe belangrijk vindt u de volgende gebruiksmogelijkheden van groen in uw buurt? (N=817)

Inwoners konden in een open vraag aangeven wat ze nog meer belangrijk vinden aan groen in de woonomgeving. Een aantal van die toevoegingen komt overeen met de mogelijkheden die in figuur 2 genoemd zijn. Het meest genoemd is het welzijn en gezondheid, o.a. rust, onthaasten en recreëren (59 keer genoemd), dit wordt gevolgd door de meerwaarde van groen voor het beeld van de woonomgeving (48 keer). Het milieu, o.a. het tegengaan van CO₂ uitstoot en bevorderen van schone lucht wordt 29 keer genoemd. Natuur, o.a. biodiversiteit, wordt eveneens 29 keer genoemd. Het klimaat, o.a. tegengaan hittestress en wateroverlast, is 24 keer genoemd.

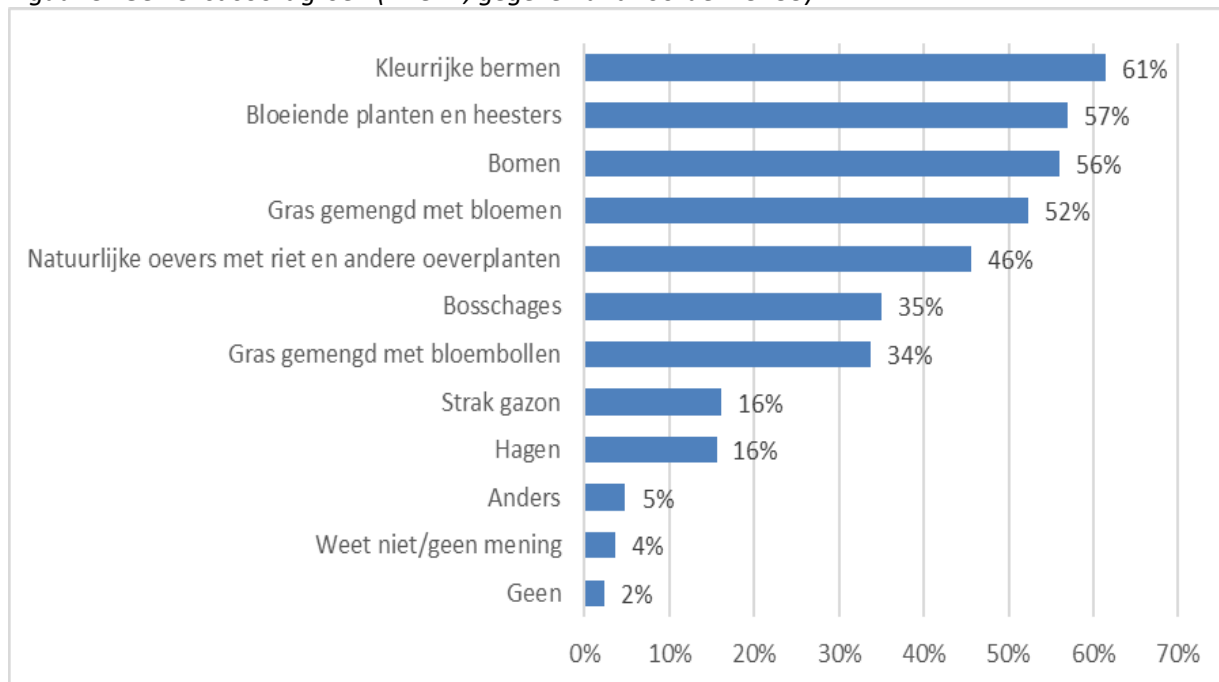
2.3 Gewenste groensoort

Op de vraag welk soort groen inwoners graag meer zien in hun woonomgeving waren meerdere antwoorden mogelijk. Iedere inwoner geeft gemiddeld bijna 4 soorten groen aan. Een klein aantal weet het niet of heeft geen behoefte aan ander groen.

Kleurrijke bermen is het meest aangevinkt, namelijk door 61 procent van de inwoners. Daarnaast zijn bloeiende planten en heesters (57%) en bomen (56%) vaak gekozen. Iets minder vaak, maar door meer dan de helft van de inwoners (52%) is gras gemengd met bloemen genoemd. Door minder dan de helft, maar door meer dan een derde van inwoners zijn natuurlijke oevers met riet en andere oeverplanten (46%), bosschages (35%) en gras gemengd met bloembollen (34%) genoemd. Het minst gewenst zijn hagen en een strak gazon, ieder door 16 procent van de inwoners genoemd. In figuur 3 zijn deze gegevens weergegeven.

Een aantal inwoners heeft anders geantwoord. De antwoorden waren zeer divers en varieerde van eetbaar groen (4 keer), water (4 keer), groen om dieren aan te trekken (4 keer), het aanleggen van hondenuitlaatgebieden (3 keer) en inheemse planten (2 keer).

Figuur 3. Gewenst soort groen (N=817; gegeven antwoorden=3133)

2.4 Ideeën en suggesties voor het groen

Aan de inwoners is als laatste gevraagd of ze ook suggesties, tips of ideeën hadden voor het groen in hun buurt of de gemeente Almelo in zijn geheel. Op deze vraag zijn 293 antwoorden gegeven door de inwoners. Het grootste deel van de antwoorden heeft betrekking op een specifieke aanpassing in de woonomgeving van de inwoner. Veel van deze suggesties waren zo specifiek of betroffen combinaties van suggesties, waardoor ze moeilijk in een andere categorie waren onder te brengen. Het gaat daarbij om aanpassingen in het groen op een specifieke locatie, zoals het planten van bomen, bloemen en hagen, maar ook het aanleggen van een park wordt door een inwoner genoemd.

Naast deze specifieke suggesties is een veel genoemd thema het onderhoud van het groen. Inwoners geven aan dat het onderhoud niet frequent genoeg plaatsvindt of ze zijn van mening dat het beter kan worden uitgevoerd. Meer bomen planten in de gemeente is een andere wens, zeker als oude bomen worden gekapt. Verder zeggen veel inwoners dat ze meer bloemen willen in hun buurt, eventueel gecombineerd met of in een groenstrook. Bloemen kunnen volgens inwoners meer insecten aantrekken. In tabel 1 is een overzicht gegeven van suggesties voor groen in de buurt.

Tabel 1 Suggesties voor groen in de buurt

Gebruiksmogelijkheid	Aantal keer genoemd
Specifiek	79
Bloemen en bloemrijke groenstroken, bloeiend groen, bermen	46
Onderhoud (meer en beter)	38
Bomen aanplanten	31
Variatie aanbrengen, geen monocultuur	13
Bepanting die insecten aantrekken	13
Hagen op grasvelden, braakliggende grond en daar waar honden worden uitgelaten	11
Natuurlijke bermen, begroeiing, minder maaien	9
Uitlaatplekken honden, voorkomen hondenpoep op grasvelden	7
Bankjes plaatsen	6
Bloembakken plaatsen in de wijk	5
Bepanting om te eten	4
Wadi's, wateroverlast voorkomen	3
Snelheid beperken met bloembakken	3
Meer water, bijvoorbeeld via vijvers	3
Onderhoud tuinen stimuleren, tegels vervangen voor groen	2
Overlast van bomen (wortelopdruk, vallend fruit)	2
Betrekken groen in energietransitie	1
Park in centrum	1
Overig	18

3. Water in de woonbuurt

In dit hoofdstuk wordt de tevredenheid van het water in de woonbuurt beschreven. Aan inwoners is gevraagd of er voldoende water is in hun woonomgeving, of ze tevreden zijn een aantal onderdelen van het water. Verder is gevraagd naar wensen en suggesties voor water in de buurt.

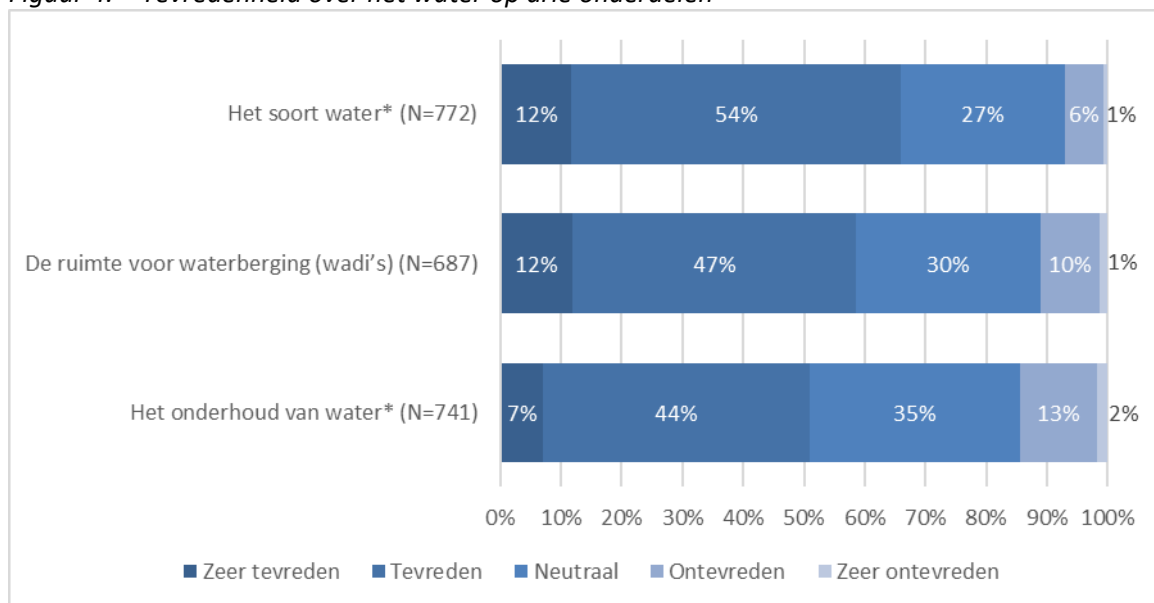
3.1 Tweederde tevreden met soort water

Als eerste is aan de inwoners gevraagd of ze van mening zijn dat er voldoende water is in hun woonomgeving en of ze over een aantal onderdelen tevreden zijn.

De meeste inwoners (89%) geven aan dat er (ruim) voldoende water in de woonomgeving is. En bijna 11 procent is van mening dat er (ruim) onvoldoende water in de woonomgeving is.

Over de aanwezigheid van het soort water is 66 procent (zeer) tevreden. De ruimte voor waterberging krijgt de goedkeuring van 59 procent van de inwoners en met het onderhoud van het water is 51 procent (zeer) tevreden. Wat verder opvalt is de lagere respons op het onderdeel over de ruimte voor waterberging in vergelijking met de twee andere onderdelen. Bij het onderdeel ruimte voor waterberging hebben relatief veel mensen 'weet niet/geen mening' geantwoord.

Figuur 4. Tevredenheid over het water op drie onderdelen

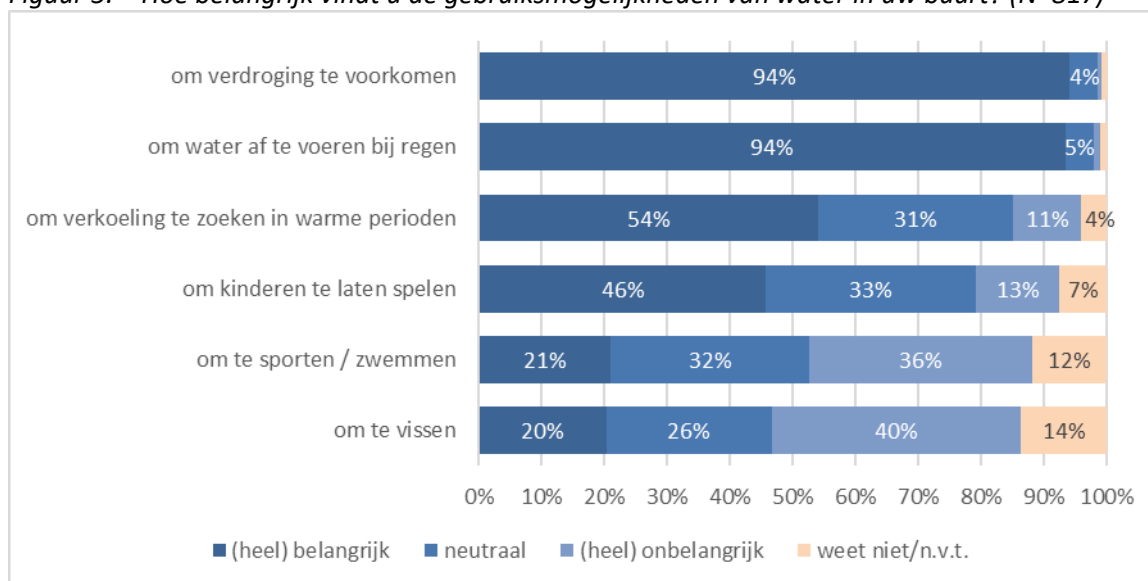
* vijvers, sloten, beken, kanalen, fonteinen en wadi's

3.2 Water belangrijk tegen klimaatoverlast

Inwoners vinden water in hun buurt (heel) belangrijk om verdroging te voorkomen (94%) en om water af te voeren bij regenval (94%). Een klein percentage geeft het antwoord neutraal (5%) en 1 procent geeft aan (heel) onbelangrijk.

Water om verkoeling te zoeken in warme perioden wordt door 54 procent (heel) belangrijk gevonden. Dit laatste percentage is lager dan groen (82%) op dit onderdeel. Water in de buurt om te sporten en vissen vindt respectievelijk 36 en 40 procent van de inwoners (heel) onbelangrijk. Daar staat tegenover dat 20 procent van de inwoners dit (heel) belangrijk vindt. Op de onderdelen sporten en vissen wordt vaker weet niet/niet van toepassing geantwoord.

Figuur 5. Hoe belangrijk vindt u de gebruiksmogelijkheden van water in uw buurt? (N=817)

De vraag of inwoners het water om een andere reden belangrijk vinden is veelvuldig beantwoord, zie tabel 2. Inwoners geven aan dat water belangrijk is voor de flora, fauna en biodiversiteit. Al dan niet in combinatie met elkaar, wordt dit belang 48 keer genoemd. Daarnaast wordt het belang van water voor de natuur 14 keer genoemd. Inwoners vinden water in de stad en woonomgeving ook belangrijk voor een aantrekkelijke omgeving en de aanblik (31 keer). In tabel 2 staan alle onderwerpen genoemd. Een aantal genoemde onderwerpen, zoals klimaat, waterberging en recreëren hebben overlap met onderwerpen uit figuur 5.

Tabel 2 Belangrijke gebruiksmogelijkheden van water (categorie anders)

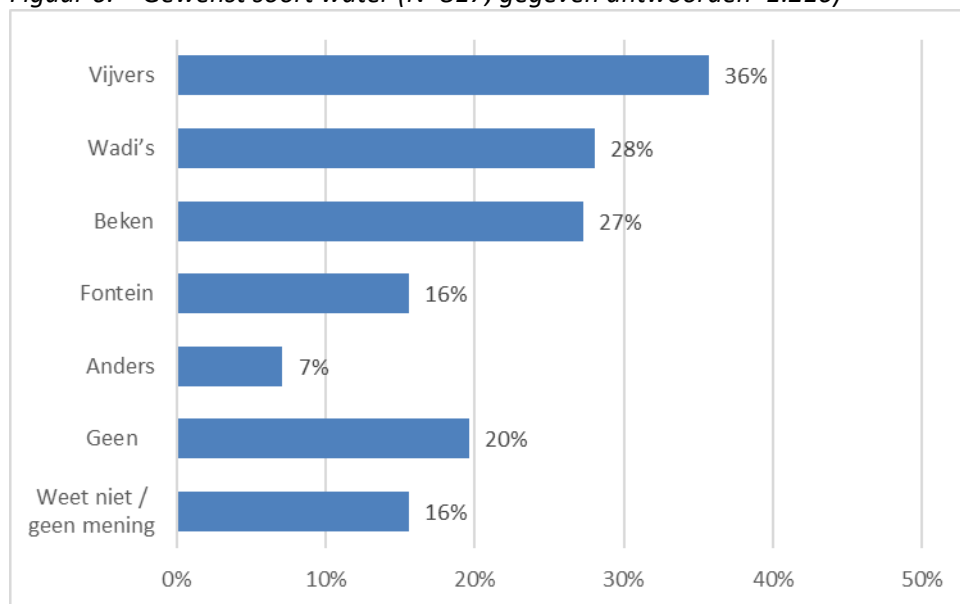
Gebruiksmogelijkheid	Aantal keer genoemd
Flora, fauna, biodiversiteit	48
Natuur in het algemeen	14
Voor een aantrekkelijke omgeving, aanblik	31
Recreëren, bewegen, sporten	17
Welzijn, rust	14
Onderhoud	12
Waterwegverbinding aanleggen	2
Waterberging	9
Klimaat	6
Afwatering, problemen met water	6
Grondwaterpeil	2
Zorg voor veiligheid	6
Voor kinderen	5
Voor huisdieren	5
In geval van brand	2

3.3 Gewenst soort water

Op de vraag welk soort water inwoners graag meer zien in hun woonomgeving waren meerdere antwoorden mogelijk. Iedere inwoner geeft gemiddeld bijna 1.5 soort water aan. De categorie 'weet niet' wordt door 16 procent aangekruist en 20 procent heeft geen behoefte aan ander water in de woonomgeving.

Vijvers zijn het meest genoemd als gewenst watertype in de woonomgeving (36%). Vervolgens worden wadi's en beken door respectievelijk door 28 en 27 procent van de inwoners genoemd. Fonteinen worden door 16 procent van de inwoners genoemd.

Figuur 6. Gewenst soort water (N=817; gegeven antwoorden=1.216)

In tabel 3 staat een overzicht van het gewenste water, dat onder de categorie anders valt. De meeste inwoners (n=20) zeggen bij deze categorie dat er al voldoende water in hun woonomgeving is.

Tabel 3 Ander soort gewenst water (categorie anders)

Soort water	Aantal keer genoemd
Speelplassen, water om te recreëren (varen, zwemmen)	6
Grachten, sloten, kanalen, stromend en meanderend water	8
Afwatering, waterberging, doorbraak behouden (kikker)poeltjes	5
Hondenvijver	4
	1

3.4 Ideeën en suggesties voor water in de woonomgeving

Aan de inwoners is als laatste binnen het thema water gevraagd of ze ook suggesties, tips of ideeën hadden voor het water in hun buurt of de gemeente Almelo in zijn geheel. Op deze vraag zijn 156 antwoorden gegeven door de inwoners. Net als bij de vraag over het groen waren veel van deze suggesties zo specifiek of betreft het combinaties van suggesties, waardoor ze moeilijk in een andere categorie waren onder te brengen. Het grootste deel van de antwoorden heeft betrekking op een specifieke aanpassing in de woonomgeving van de inwoner. Het gaat daarbij om aanpassingen in het groen op een specifieke locatie, zoals het plaatsen van fonteinen, het aanleggen van een wadi of een vijver. Daarnaast zijn er ook enkele mensen die een specifieke opmerking hebben gemaakt over het slechte onderhoud van het water in hun buurt.

Net als bij de vraag over suggesties voor groen zijn ook bij deze vraag veel opmerkingen gemaakt over het onderhoud van het water. De inwoners vinden dat het water in de gemeente vaker en beter onderhouden moet worden. Een ander veel genoemde suggestie is om meer vijvers, wadi's, fonteinen, natuurlijke oevers en meanderend water aan te leggen. In tabel 4 staat een overzicht van de gegeven suggesties.

Tabel 4 Suggesties voor water in de buurt

Gebruiksmogelijkheid	Aantal keer genoemd
Specifiek	40
Onderhoud	19
Vijvers aanleggen	12
Wadi's realiseren	9
Natuurlijke oevers, meanderend water variatie in begroeiing water- en oeverplanten	8
Fonteinen aanleggen	7
Afvoer van water, overlast grondwater, minder stenen in tuinen	7
Water bevaarbaar maken (voor recreatie)	6
Groen en water integreren/inrichten	6
Waterspeelplek voor kinderen	6
Doorbraak behouden	5
Sloten uitdiepen, verbreden, meanderen	3
(wandel)routes langs water	3
Water voor kikkers en vissen, broedplek voor vogels	2
Grachten, kanaal	2
Strandje aanleggen	1
Uitlaatplekken honden, voorkomen hondenpoep op grasvelden	1
Overig	19

Bijlage: vragenlijst

Groen

De volgende vragen gaan over het groen in uw buurt. Met groen bedoelen wij bomen, planten, bloembakken, parken, grasvelden, plantsoenen, trapvelden...

1. Vindt u dat er voldoende groen is in uw buurt?

- Ruim voldoende
 Voldoende
 Onvoldoende
 Ruim onvoldoende
 Weet ik niet/geen mening

2. Hoe tevreden bent met het groen in uw buurt op de volgende onderdelen?

	Zeervrededen	Tevreden	Neutraal	Ontevreden	Zeervrededen	Weet niet / geen mening
Het soort groen						
De inrichting van perken, plantsoenen en parken						
Het onderhoud van het groen						

3. Hoe belangrijk vindt u de volgende gebruiksmogelijkheden van groen in uw buurt?

	Heel belangrijk	Belangrijk	Neutraal	Onbelangrijk	Heel onbelangrijk	Weet niet / n.v.t.
Om te wandelen en fietsen						
Om te sporten						
Kinderen te laten spelen						
Om naar te kijken (een groen uitzicht)						
Als ontmoetingsplek						
Om van de natuur te genieten						
Om de hond in uit te laten						
Als meerwaarde voor mijn woning / woonomgeving						
Om vogels, bijen, vlinders en andere insecten aan te trekken						
Om wateroverlast en droogte te voorkomen						
Om verkoeling / schaduw in te zoeken in warme perioden						
Om voedsel in te kweken						

4. Vindt u het gebruik van groen belangrijk om een andere reden dan kunt u dat hieronder aangeven.

5. Welk soort groen ziet u graag meer in uw buurt?
meerdere antwoorden mogelijk
- Bomen
 - Bosschages
 - Gras gemengd met bloembollen
 - Gras gemengd met bloemen
 - Kleurrijke bermen
 - Strak gazon
 - Bloeiende planten en heesters
 - Hagen
 - Geveltuintjes
 - Natuurlijke oevers met riet en andere oeverplanten
 - Anders, namelijk ... -> naar V5A
 - Geen van bovenstaande
 - Weet niet/geen mening

5A. Anders

De gemeente is benieuwd of u ideeën en suggesties heeft u voor het onderscheidend en aantrekkelijker maken van het groen in uw buurt. Denk bijvoorbeeld aan bomen, planten, bloembakken, parken, grasvelden, plantsoenen, trapvelden. Als u een specifieke locatie of straat op het oog heeft, kunt u dat ook aangeven.

6. Welke ideeën en suggesties heeft u voor groen/planten in uw buurt die niet mogen ontbreken in uw buurt? En heeft u daarbij een speciale plek in gedachte dan kunt u dat hieronder laten weten.

Water

De volgende vragen gaan over het water in uw buurt. Met water bedoelen wij vijvers, sloten en beken, kanalen, wadi's en fonteinen.

7. Vindt u in het algemeen dat er voldoende water in uw buurt is?
- Ruim voldoende
 - Voldoende
 - Onvoldoende
 - Ruim onvoldoende
 - Weet ik niet/geen mening

8. Hoe tevreden bent u met het water in uw buurt op de volgende onderdelen?

	Zeervred	Tevreden	Neutraal	Ontevreden	Zeervred	Weet niet / n.v.t.
	tevreden				ontevreden	
De ruimte voor waterberging (wadi's)						
Het soort water*						
Het onderhoud van water*						

* vijvers, sloten, beken, kanalen, fonteinen en wadi's

9. Hoe belangrijk vindt u water in uw buurt ...?

	Heel belangrijk	Belangrijk	Neutraal	Onbelangrijk	Heel onbelangrijk	Weet niet / n.v.t.
om te vissen						
om te sporten / zwemmen						
om kinderen te laten spelen						
om water af te voeren bij regen						
om verdroging te voorkomen						
om verkoeling te zoeken in warme perioden						

10. Vindt u het water om een andere reden belangrijk dan kunt u dat hieronder aangeven.

11. Welk soort water ziet u graag meer in uw woonomgeving?

meerdere antwoorden mogelijk

- Vijvers
- Beken
- Wadi's
- Fontein
- Anders, namelijk ... -> naar v11A
- Geen van bovenstaande
- Weet niet/geen mening

11A. Anders

De gemeente is benieuwd of u ideeën en suggesties heeft u voor het onderscheidend en aantrekkelijker maken van het water in uw buurt. Denk bijvoorbeeld aan vijvers, sloten, beken, kanalen, wadi's en fontein. Als u een specifieke locatie of straat op het oog heeft, kunt u dat ook aangeven.

12. Welke ideeën en suggesties heeft u voor water in uw woonomgeving die niet mogen ontbreken in uw buurt?

13. Heeft u nog overige vragen of opmerkingen over het water en groen in Almelo? Dan kunt u die hieronder kwijt.

Kennispunt Twente
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

www.kennispunttwente.nl
Info@kennispunttwente.nl

Kennis **punt**
Twente